

DOI: 10.15276/ETR.06.2022.9
 DOI: 10.5281/zenodo.8049065
 UDC: 339.9 (045)
 JEL: F21, F32

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ПОЗИЦІЙ АРГЕНТИНИ ТА БРАЗИЛІЇ

COMPARATIVE ANALYSIS OF THE FOREIGN ECONOMIC POSITIONS OF ARGENTINA AND BRAZIL

Olha V. Denysiuk, PhD in Economics, Associate Professor
 Institute of Innovative Education of Kyiv National University of
 Construction and Architecture, Kyiv, Ukraine
 ORCID: 0000-0001-5294-4933

Received 05.12.2022

Денисюк О.В. Порівняльний аналіз зовнішньо-економічних позицій Аргентини та Бразилії. Оглядова стаття.

У статті досліджено особливості трансформації зовнішньоекономічних позицій країн Південної Америки на прикладі Аргентини та Бразилії. Аналіз показав, що протягом усього розглянутого періоду 2016-2021 років чиста міжнародна інвестиційна позиція Аргентини є позитивною, а Бразилії – від'ємною. Для того, щоб дослідити, чи є у Бразилії проблема подвійного дефіциту, була побудована векторна авторегресія. Результати моделювання показали, що гіпотеза про зв'язок між дефіцитом бюджету і поточним рахунком Бразилії з 1996 року по 2021 рік не підтверджується. Отже в Бразилії не існує проблеми подвійного дефіциту, дефіцит бюджету та поточного рахунку не є причинами дефіциту один одного.

Ключові слова: чиста міжнародна інвестиційна позиція, зовнішньоекономічна позиція, Аргентина, Бразилія, подвійний дефіцит, векторна авторегресія

Denysiuk O.V. Comparative Analysis of the Foreign Economic Positions of Argentina and Brazil. Review article.

The article examines the peculiarities of the transformation of the foreign economic positions of the countries of South America on the example of Argentina and Brazil. The analysis showed that during the entire considered period of 2016-2021, Argentina's net international investment position is positive, while Brazil's is negative. In order to investigate whether Brazil has a double deficit problem, a vector autoregression was constructed. The simulation results showed that the hypothesis of a relationship between the budget deficit and Brazil's current account from 1996 to 2021 is not confirmed. Therefore, there is no double deficit problem in Brazil, budget and current account deficits are not causes of each other's deficit.

Keywords: net international investment position, foreign economic position, Argentina, Brazil, double deficit, vector autoregression

Актуальність дослідження полягає у детальному аналізі особливостей трансформації зовнішньоекономічних позицій країн Південної Америки у сучасних умовах на прикладі Аргентини та Бразилії. Господарства Аргентини та Бразилії є двома найбільшими серед країн Латинської Америки. Частка виробництва, що зосереджена у цих країнах, є більшою ніж в усіх інших країнах регіону разом, що обумовлює економічний вплив Аргентини та Бразилії на розвиток країн регіону. При цьому Аргентина надає інвестиційні та торговельні можливості, зокрема в сільському господарстві, енергетиці, охороні здоров'я, інфраструктурі, інформаційних технологіях та видобутку корисних копалин. Однак економічна невизначеність, інтервенціоністська політика, висока інфляція та постійна економічна нестабільність заважають Аргентині максимально використати свій потенціал. Високі витрати на транспортування та робочу силу, низька внутрішня продуктивність і триваюча політична невизначеність перешкоджають інвестиціям у Бразилію. Крім того, проблемами Бразилії є: неефективна існуюча інфраструктура, відносно жорстке трудове законодавство та складні податкові, митні і регулятивні вимоги. Слід зазначити, що Аргентина і Бразилія не є членами НАТО та, хоч в цілому і підтримують територіальну цілісність України, але вони жорстко не засудили повномасштабну війну Росії проти України, яка почалася з 24 лютого 2022 року. При цьому Аргентина та Бразилія продовжують купувати продукцію з Росії, не запровадивши жодних санкцій проти країни-агресора.

Аналіз останніх досліджень та публікацій

Серед країн світу Аргентина та Бразилія займають особливе місце. Це не тільки дві найбільші держави Південної Америки, а й ще країни з особливими природними ресурсами та власними моделями соціально-економічного

розвитку. Саме тому велика кількість дослідників присвятила свої роботи аналізу міжнародних конкурентних позицій Аргентини та Бразилії.

Так, у дослідженні П.Р. Вартанян (Vartanian, 2020) 2020 року «Потоки прямих іноземних інвестицій: аналіз для Аргентини, Бразилії, Чилі та Мексики на основі індексу Грюбеля-Ллойда» зроблено аналіз динаміки припливу і відтоку іноземних інвестицій в чотирьох обраних країнах Латинської Америки (Аргентина, Бразилія, Чилі і Мексика) з 1995 по 2016 рік за допомогою індексу Грюбеля і Ллойда. Як зазначалося протягом усього дослідження, даний індекс для розвинених країн поводиться інакше, ніж для країн у виборці, оскільки для першої групи показник, крім того, що він високий, є відносно стабільним; це суттєво контрастує з нестабільною поведінкою індексу для Аргентини, Бразилії, Чилі та Мексики. Аналіз припливу і відтоку ПІІ для цих країн демонструє важливість цієї змінної для економіки регіону. У всіх цих країнах спостерігається тенденція до зростання потоків ПІІ, хоча і з коливаннями, зумовленими низкою подій, включаючи глобальну економічну кризу. Однак інформація, отримана в результаті застосування індексу Грубеля і Ллойда до цих країн, показує, що приплив ПІІ, як правило, відображає цю тенденцію, але також різко відрізняється від відтоку, особливо у випадку Аргентини. В цілому, індекс Грубеля і Ллойда дозволяє провести порівняльну оцінку між чотирма країнами і блоком розвинених країн, показуючи, що, крім того, що показник кількісно нижче, не демонструє стабільної поведінки, типової для цієї групи країн. В цілому, важко зрозуміти рух ПІІ як регіональну тенденцію без аналізу кожної з економік, що входять у цю групу країн, і відносин, які вони встановлюють між собою [1].

Цікавими є також дослідження, в яких оцінюється вплив на зовнішньоекономічні позиції різних країн, зокрема країн Південної Америки, економічного протистояння між двома найбільшими економіками у світі – США та Китаю. Так, у роботі Ю. Йонгдінг (Yongding, 2022) «Відродження проблеми «зовнішньої стійкості» США і якими мають бути відповіді Китаю» підкреслюється, що дефіцит поточного рахунку платіжного балансу США значно зріс з 2020 року, досягнувши в минулому році 3,6% ВВП – найвищого рівня з 2008 року. Водночас чистий зовнішній борг США сягнув приголомшливої позначки у \$18 трлн, або 78% ВВП. А швидке зростання інфляції змусило Федеральну резервну систему США почати підвищувати процентні ставки і скорочувати свої запаси казначейських цінних паперів – кроки, які, ймовірно, перешкоджатимуть зростанню і збільшать вартість запозичень для уряду. Чи буде «зовнішня стійкість» Америки знову під загрозою? Щоб відповісти на це питання, було розглянуто чотири змінні, від яких залежить зовнішня стійкість: розрив між приватними заощадженнями і приватними інвестиціями,

розмір бюджетного дефіциту, рівень доходів від інвестицій і темпи зростання ВВП. Геополітика може ускладнити майбутні виклики. У минулому США уникали кризи платіжного балансу та доларової кризи значною мірою завдяки тому, що азійські центральні банки та країни – експортери нафти невтомно купували американські державні облигації та казначейські векселі. Але, на тлі зростання геополітичної напруженості, ці покупки можуть вирішити – або будуть змушені – переглянути свої покупки. Саме на цьому тлі ФРС проводить досить агресивну політику підвищення відсоткових ставок та кількісного пом'якшення. Але збільшення попиту на іноземний капітал для фінансування дефіциту торгового балансу, разом з посиленням небажання іноземних інвесторів купувати американські державні облигації та казначейські зобов'язання, може поставити США в скрутне становище. Цілком ймовірно, що зовнішній баланс Америки значно погіршиться, якщо тільки зростання ВВП США суттєво не сповільниться [2]. Таким чином, можна вважати, що політика ФРС щодо підвищення відсоткових ставок обов'язково вплине на фінансові системи Аргентини та Бразилії, з яких буде відбуватись відтік портфельних інвестицій, номінованих в американських доларах.

Класична політична економія торгівлі моделює поведінку держави на міжнародній арені, виходячи з формування внутрішніх інтересів, – така теорія розглядається у роботі А. Ван Аакен, Я. Курц (Aaken and Kurtz, 2019) «Поза межами раціонального вибору: міжнародне торговельне право та поведінкова політекономія протекціонізму». Виборці, групи інтересів та політики в цій моделі є раціональними акторами, які переслідують свої економічні уподобання без когнітивних чи мотиваційних викривлень. Ця стаття ставить під сумнів достатність моделі раціонального вибору у формуванні сучасної торговельної політики. Відштовхуючись від класичної політекономічної історії, ця стаття досліджує реальні відхилення від раціонально очікуваних результатів, спираючись на когнітивну психологію. Використовуючи як теоретичний, так і емпіричний аналіз, визначено ключові викривлення, які можуть краще пояснити поведінку виборців та політиків у сучасних торговельних війнах. Автори починають з аналізу неохайності до втрат, яка полягає в тому, що люди асиметрично ставляться до прибутків і збитків. Зростання нерівності у заможному середовищі означає відносну втрату, особливо для громадян середнього класу. У поєднанні з абсолютним зростанням нерівності між країнами, це може спричинити подвійну втрату – як індивідуальну, так і національну – що може суттєво вплинути на формування антиторговельних преференцій у певних країнах. Трактатування торгівлі як загрози безпеці також викликає потужні протекціоністські упередження. Нарешті, упередженість щодо шкоди від іноземних товарів може бути спровокована

механізмами соціальних мереж, які змушують людей зосереджуватися на певних ризиках і переоцінювати ступінь небезпеки від демпінгового імпорту [3]. Отже, можна припустити, що ці результати дослідження свідчать про потенціал для поліпшення зовнішньоекономічних позицій Аргентини та Бразилії у майбутньому.

Глобальна економіка переживає цифровізацію виробництва, обміну та споживання товарів і послуг – як це розглядається у статті С.Азмех, К.Фостер, Ж.Ечаваррі (AzmeH, Foster, Echavarrı, 2020) «Міжнародний торговельний режим та прагнення до вільної цифрової торгівлі». Інтернет та транскордонні потоки даних стають важливими каналами торгівлі, оскільки все більше товарів продається через мережу, або інтегрує функції, які залежать від цифрового зв'язку. Відображаючи автономію держав, які повинні впроваджувати таку політику, національні відмінності в управлінні Інтернетом розширилися за попереднє десятиліття, при цьому держави все більше прагнуть використовувати політику в галузі Інтернету і даних для досягнення економічних і торговельних цілей. Ця динаміка має важливий вплив на режим міжнародної торгівлі, ставлячи під сумнів існуючі торгові правила і створюючи попит на нові правила. Це призвело до зростання дебатів на торговельній арені навколо «цифрової торгівлі», оскільки ряд держав, на чолі зі Сполученими Штатами, наполягають на розробці правил як способу дисциплінувати національну інтернет-політику та підтримати торгівлю цифровими товарами та послугами. Автори статті стверджують, що цілі США виходять за рамки оновлення правил «епохи Інтернету», і спрямовані на досягнення подальшої лібералізації торгівлі товарами та послугами. У статті доведено технологічну обумовленість існуючих міжнародних правил і проаналізовано, як технологічні зрушення стали рушійною силою створення конкурентного режиму і зміни порядку денного, що, в свою чергу, сприяє процесам фрагментації міжнародного торговельного режиму [4]. Бразилії та Аргентині слід у рамках цієї світової тенденції запровадити стимули для збільшення експорту з використанням онлайн замовлень.

Нещодавній торговельний конфлікт між США та Китаєм спричинив значну невизначеність на світових ринках. Яким є підґрунтя цього конфлікту? Це актуальне питання розглянуте у роботі Д.Чжан (Zhang, 2019) «Невизначеність економічної політики в США і Китаї та її вплив на світові ринки». Чи є зростання китайської економіки реальною загрозою для післявоєнної

міжнародної системи, очолованої США? Використовуючи невизначеність економічної політики кожного з цих двох ключових світових економічних гравців як міру їхньої політичної позиції, у цій статті побудовано модель часових рядів за Diebold та Yılmaz (2014) для оцінки впливу США та Китаю на кілька ключових міжнародних ринків, а саме: фондовий, кредитний, енергетичний та товарний ринки. Виявлено, що, хоча Китай став більш впливовим, домінуюча позиція США все ще зберігається на всіх ринках. Отримані результати свідчать про те, що занепокоєння щодо конкуренції Китаю зі США у формуванні глобального світового порядку, швидше за все, зумовлені політичними факторами, а не економічними мотивами [5]. Слід зазначити, що протистояння Китаю і США може вплинути позитивно на економіки Бразилії та Аргентини у випадку, якщо американські інвестиції з КНР будуть переміщені до країн Латинської Америки.

Виходячи з поданого вище огляду останніх досліджень і публікацій, можна стверджувати, що взаємовідносини між США та Китаєм та стан їхніх економік є одним з важливих факторів впливу на зовнішньоекономічні позиції Аргентини та Бразилії. Разом з цим, зовнішньоекономічні позиції Аргентини та Бразилії знаходяться в процесі постійної трансформації. Існує брак досліджень, присвячених особливостям такої трансформації. Ось чому дана стаття присвячується аналізу процесу трансформації зовнішньоекономічних позицій Аргентини та Бразилії

Метою статті є аналіз особливостей формування зовнішньоекономічних позицій країн Південної Америки на прикладі Аргентини та Бразилії. Досягнення поставленої мети передбачає послідовне вирішення наступних завдань: проведення аналізу теоретичних основ трансформації зовнішньоекономічних позицій Аргентини та Бразилії; виявлення сучасної динаміки макроекономічних показників Аргентини та Бразилії; дослідження структури та особливостей формування платіжних балансів Аргентини та Бразилії; аналіз структури міжнародних інвестиційних позицій та динаміки зовнішніх боргів Аргентини та Бразилії.

Викладення основного матеріалу дослідження

ВВП країни – ключовий макроекономічний показник, за яким ми можемо оцінити, наскільки добре функціонує економіка країни і чи зростає вона. Динаміка ВВП Аргентини та Бразилії за 2016-2021 роки проаналізована в таблиці 1.

Таблиця 1. ВВП Аргентини та Бразилії за 2016-2021 роки, млрд. дол. США

Рік	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ВВП Аргентини	558	644	525	452	389	491
ВВП Бразилії	1796	2064	1917	1878	1445	1511

Джерело: складено автором за матеріалами [6]

Як впливає з таблиці 1, ВВП Аргентини протягом періоду 2016-2017 років мав тенденцію до зростання: з 557,53 млрд. дол. США у 2016 році до 643,63 млрд. дол. США у 2017 році. Надалі ВВП Аргентини починає знижуватись до 524,82 млрд. дол. США у 2018 році, 451,93 млрд. дол. США у 2019 році та 389,29 млрд. дол. США у 2020 році. Але у 2021 році спостерігається відновлення росту до 491,49 млрд. дол. США. ВВП Бразилії має таку ж саму тенденцію: з 1,79 трлн. дол. США у 2016 році відбувається

зростання до 2,06 трлн. дол. США у 2017 році. Надалі ВВП Бразилії починає знижуватись до 1,91 млрд. дол. США у 2018 році, 1,87 трлн. дол. США у 2019 році та 1,44 трлн. дол. США у 2020 році. Але у 2021 році спостерігається відновлення росту до 1,51 трлн. дол. США.

Індекс інфляції виражає зміни загального рівня вартості товарів та послуг, що купує населення для невиробничого споживання. Динаміка індексу інфляції Аргентини та Бразилії за 2016-2021 роки досліджена в таблиці 2.

Таблиця 2. Індеси інфляції Аргентини та Бразилії за 2016-2021 роки, %

Рік	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Індекс інфляції Аргентини	41,1	26,0	42,0	50,9	36,1	50,9
Індекс інфляції Бразилії	8,7	3,5	3,7	3,7	3,2	8,3

Джерело: складено автором за матеріалами [7]

Таблиця 2 показує, що індекс інфляції Аргентини з 41,11% у 2016 році знижується до 26,00% у 2017 році, далі зростає до 42,03% у 2018 році та 50,92% у 2019 році, далі знов знижується до 36,10% у 2020 році, а далі зростає до 50,90% у 2021 році. На думку експертів, основною причиною провалу таргетування інфляції в Аргентині була внутрішня неузгодженість в тому, як центральний банк здійснював таргетування інфляції, і негативний шок довіри [8]. Індекс

інфляції Бразилії має таку ж саму тенденцію: з 8,74% у 2016 році знижується до 3,45% у 2017 році, далі зростає до 3,66% у 2018 році та 3,73% у 2019 році, далі знов знижується до 3,21% у 2020 році, а далі зростає до 8,30% у 2021 році.

Динаміка обмінного курсу аргентинського песо до долара США та бразильського реалу до долара США за 2016-2021 роки зображена в таблиці 3.

Таблиця 3. Обмінний курсу аргентинського песо до долара США та обмінний курс бразильського реалу до долара США за 2016-2021 роки

Рік	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Аргентинського песо за 1 долар США	14,8	16,6	28,1	48,1	70,5	95,0
Бразильського реалу за 1 долар США	3,5	3,2	3,7	3,9	5,2	5,4

Джерело: складено автором за матеріалами [8]

Таблиця 3 показує, що обмінний курс Аргентини до долара стрімко зростає протягом усього розглянутого періоду: з 14,76 песо за долар США у 2016 році до 94,99 песо за долар США у 2021 році. Вартість аргентинської валюти різко низилася на тлі серйозних втрат довіри до аргентинського песо і зростання інфляції. Обмінний курс Бразилії теж зріс за період 2016-2021 років, але у рази менше: з 3,49 бразильських реалу за долар США у 2016 році до 5,39 бразильських реалу за долар США у 2021 році.

Державний борг – ключовий показник стійкості державних фінансів. Заборгованість

країни розраховується як сума наступних категорій: валюта і депозити, боргові цінні папери, кредити, страхування, пенсії і стандартизовані схеми гарантування, а також інша кредиторська заборгованість. Динаміка державного боргу Аргентини та Бразилії за 2016-2021 роки проаналізована в таблиці 4.

Таблиця 4 показує, що державний борг Аргентини зростає з 53,10% від ВВП до 102,00% ВВП у 2020 році, але надалі падає до 80,5% від ВВП у 2021 році. Державний борг Бразилії з 69,86% від ВВП у 2016 році зріс до 89,70% від ВВП у 2021 році.

Таблиця 4. Державний борг Аргентини та Бразилії за 2016-2021 роки, у % до ВВП

Рік	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Державний борг Аргентини	53,1	56,6	86,2	90,2	102,0	80,5
Державний борг Бразилії	69,9	74,1	77,2	74,3	88,8	89,7

Джерело: складено автором за матеріалами [9, 10]

Після аналізу макроекономічних показників Аргентини та Бразилії можна зробити висновок, що ці країни дуже схожі за динамікою показників у період 2016-2021 років, у часи кризи COVID-19 макроекономічні показники погіршуються, але надалі спостерігається їхнє покращення. ВВП Аргентини за обсягом менше, ніж Бразилії. Індекс інфляції Аргентини вище, ніж Бразилії. Обмінний курс Аргентини вище та зростає стрімкіше, ніж Бразилії. Відсоткова ставка Аргентини вище, ніж Бразилії. Рівень безробіття Аргентини нижче, ніж Бразилії. Як для Аргентини, так і для Бразилії зберігається тенденція зростаючого значного державного боргу та постійних бюджетних

дефіцитів, що є характерним для країн регіону та загалом для країн, що розвиваються.

Визначення зовнішньоекономічної позиції будь-якої країни неможливе без дослідження структури та динаміки її платіжного балансу. Перша частина платіжного балансу для аналізу – поточний рахунок, який складається з сальдо торгівлі товарами, сальдо торгівлі послугами, первинних доходів та вторинних доходів.

Почнемо з першої частини поточного рахунку. Динаміка сальдо торгівлі товарами Аргентини та Бразилії за 2016-2021 роки зображена на рис. 2.8 нижче. Третьою частиною рахунку поточних операцій є стаття.

Таблиця 5. Сальдо торгівлі товарами Аргентини та Бразилії за 2016-2021 роки, млн. дол. США

Рік	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Сальдо торгівлі товарами Аргентини	4416	- 5447	- 743	18228	14631	18696
Сальдо торгівлі товарами Бразилії	44544	57325	43373	26547	32370	36363

Джерело: складено автором за матеріалами [11, 12]

Таблиця 5 показує, що сальдо торгівлі товарами Аргентини позитивне у 2016 році, далі у період 2017-2018 років воно стає негативним, а наділі з 2019 року по 2021 рік – знов позитивним. Основними статтями експорту Аргентини є соєвий шрот, кукурудза, соєва олія, соєві боби та вантажні автомобілі, що експортуються в основному до Бразилії, Китаю, Сполучених Штатів, Чилі і В'єтнаму [13]. Основними статтями імпорту Аргентини є автомобілі, соєві боби, запчастини для автомобілів, нафтопродукти і нафтовий газ, імпортовані в основному з Бразилії, Китаю, Сполучених Штатів, Німеччини і Парагваю [13].

Сальдо торгівлі товарами Бразилії стабільно позитивне протягом усього розглянутого періоду

2016-2021 років. Основними статтями експорту Бразилії є соєві боби, залізна руда, сира нафта, цукор-сирець і заморожене м'ясо великої рогатої худоби, що екпортується в основному до Китаю, Сполучених Штатів, Аргентини, Нідерландів, Канади [14]. Основними статтями імпорту Бразилії є нафтопродукти, запчастини для автомобілів, пестициди, інтегральні схеми та медикаменти, що імпортуються в основному з Китаю, Сполучених Штатів, Німеччини, Аргентини і Південної Кореї [14].

Другою частиною поточного рахунку є сальдо торгівлі послугами. Динаміка сальдо торгівлі послугами Аргентини та Бразилії за 2016-2021 роки проаналізована в таблиці 6.

Таблиця 6. Сальдо торгівлі послугами Аргентини та Бразилії за 2016-2021 роки, млн. дол. США

Рік	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Сальдо торгівлі послугами Аргентини	-8452	-9695	-8935	-4865	-2240	-3476
Сальдо торгівлі послугами Бразилії	-30602	-38324	-35991	-35489	-20941	-17112

Джерело: складено автором за матеріалами [15, 16]

Таблиця 6 показує, що сальдо торгівлі послугами Аргентини стабільно негативне протягом усього розглянутого періоду 2016-2021 років. Основними послугами, що експортуються Аргентиною, є: туристичні поїздки, інші ділові послуги, комп'ютерні та інформаційні послуги, транспорт та ділові поїздки [13]. Основними послугами, що імпортуються Аргентиною є: транспортні послуги, інші ділові послуги, ділові поїздки, а також роялті та ліцензійні збори [13]. Сальдо торгівлі послугами Бразилії є стабільно негативним протягом усього розглянутого періоду 2016-2021 років. Основними послугами, що експортуються Бразилією, є: транспортні послуги,

інші бізнес-послуги, туристичні поїздки, комп'ютерні та інформаційні послуги та ділові поїздки [14]. Основними послугами, що імпортуються Бразилією, є: туристичні поїздки, інші бізнес-послуги, транспортні послуги, комп'ютерні та інформаційні послуги, а також роялті та ліцензійні збори [14].

Третьою частиною поточного рахунку є стаття первинних доходів, які являють собою заробітні плати резидентів країни за кордоном і заробітні плати нерезидентів всередині країни, а також доходи від інвестицій. Динаміка балансу первинних доходів Аргентини та Бразилії за 2016-2021 роки досліджена в таблиці 7.

Таблиця 7. Баланс первинних доходів Аргентини та Бразилії за 2016-2021 роки, млн. дол. США

Рік	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Баланс первинних доходів Аргентини	-12192	-16380	-18650	-17892	-10197	-9927
Баланс первинних доходів Бразилії	-41543	-43170	-58824	-57272	-38264	-50471

Джерело: складено автором за матеріалами [17, 18]

Таблиця 7 показує, що баланс первинних доходів Аргентини та Бразилії протягом усього розглянутого періоду 2016-2021 років залишається стабільно негативним, що означає, що іноземні інвестори вивозять значні доходи від вкладених інвестицій в економіку цих країн.

Четверою складовою поточного рахунку є стаття вторинних доходів, які включають в себе трансферти, благодійність, гранти та інші форми передачі односторонніх активів. Динаміка балансу вторинних доходів Аргентини та Бразилії за 2016-2021 роки проаналізована в таблиці 8.

Таблиця 8. Баланс вторинних доходів Аргентини та Бразилії за 2016-2021 роки, млн. дол. США

Рік	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Баланс вторинних доходів Аргентини	1123	371	1245	819	1119	1508
Баланс вторинних доходів Бразилії	3126	2135	-15	1184	2344	3294

Джерело: складено автором за матеріалами [19, 20]

Таблиця 8 показує, що баланс вторинних доходів Аргентини та Бразилії протягом усього розглянутого періоду 2016-2021 років залишається стабільно позитивним (окрім 2018 року для Бразилії), що означає, що резиденти обох країн заробляють в інших країнах більше, ніж нерезиденти, які працюють в цих країнах, а також велику кількість переказів резидентами до цих країн.

В цілому, сальдо поточного рахунку Аргентини протягом 2016-2019 років та Бразилії протягом 2016-2021 років негативне, що означає перевищення імпорту над експортом товарів, послуг, доходами від інвестицій, грошовими переказами. Дефіцит означає, що країна є боржником по відношенню до інших країн світу. Однак сальдо поточного рахунку Аргентини протягом 2020-2021 років є позитивним.

Міжнародна інвестиційна позиція країни (МІП) – це статистичний звіт, який показує на певний момент вартість фінансових активів резидентів економіки, які є вимогами до нерезидентів або золотими злитками, що утримуються як резервні активи, а також зобов'язання резидентів економіки перед нерезидентами. Різниця між активами та пасивами є чистою міжнародною інвестиційною позицією країни і являє собою чисту вимогу або чисте зобов'язання країни перед рештою світу [21].

Динаміка міжнародної інвестиційної позиції Аргентини за 2016-2021 роки досліджена у таблиці 9. Як свідчить таблиця 9, за період 2016-2021 років активи міжнародних інвестицій Аргентини збільшилися з 291,75 млрд. дол. США у 2016 році до 417,50 млрд. дол. США у 2021 році. Щодо складових активів, то активи прямих іноземних інвестицій Аргентини збільшилися з

39,73 млрд. дол. США у 2016 році до 42,45 млрд. дол. США у 2021 році. Активи портфельних інвестицій Аргентини збільшилися з 44,03 млрд. дол. США у 2016 році до 42,45 млрд. дол. США у 2021 році. Активи похідних фінансових інструментів (крім резервів) і опціонів на акції співробітників Аргентини збільшилися з 0,00 млн. дол. США у 2016 році до 0,01 млн. дол. США у 2021 році. Активи інших інвестицій Аргентини збільшилися з 168,67 млрд. дол. США у 2016 році до 254,93 млрд. дол. США у 2021 році. Резервні активи Аргентини збільшилися з 39,30 млрд. дол. США у 2016 році до 39,66 млрд. дол. США у 2021 році. За період 2016-2021 років пасиви міжнародних інвестицій Аргентини збільшилися з 244,152 млрд. дол. США у 2016 році до 295,85 млрд. дол. США у 2021 році. Щодо складових пасивів, то пасиви прямих іноземних інвестицій Аргентини збільшилися з 74,86 млрд. дол. США у 2016 році до 98,92 млрд. дол. США у 2021 році. Пасиви портфельних інвестицій Аргентини зменшилися з 100,18 млрд. дол. США у 2016 році до 62,70 млрд. дол. США у 2021 році. Пасиви похідних фінансових інструментів (крім резервів) і опціонів на акції співробітників Аргентини зменшилися з 2,98 млрд. дол. США у 2016 році до 0,39 млрд. дол. США у 2021 році. Пасиви інших інвестицій Аргентини збільшилися з 66,11 млрд. дол. США у 2016 році до 133,83 млрд. дол. США у 2021 році. Щодо чистої міжнародної інвестиційної позиції Аргентини, то протягом періоду 2016-2021 років вона є позитивною: з 47,59 млрд. дол. США у 2016 році вона зростає до 121,65 млрд. дол. США у 2021 році. Перевищення активів над пасивами свідчить про те, що Аргентина більше вкладає інвестицій в інші країни, ніж вони в її економіку.

Таблиця 9. Міжнародна інвестиційна позиція Аргентини за 2016-2021 роки, млн. дол. США

Роки	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Активи	291 752	337 119	377 514	399 268	399 279	417 506
Прямі іноземні інвестиції	39 735,12	40 930,02	42 227,63	42 829,44	40 985,13	42 451,95
Портфельні інвестиції	44 031,21	59 404,98	60 788,86	69 294,47	69 415,10	80 460,41
Похідні фінансові інструменти	0,00	0,00	13,32	11,44	17,29	0,01
Інші інвестиції	168 678	181 733	208 70	242 288	249 475	254 931
Резервні активи	39 307,39	55 051,78	65 778,95	44 844,63	39 386,79	39 662,22
Пасиви	244 152	320 264	312 434	284 466	278 243	295 856
Прямі іноземні інвестиції	74 868,35	80 699,61	72 589,39	70 458,41	84 318,91	98 927,74
Портфельні інвестиції	100 183	156 535	113 193	71 821,22	59 431,57	62 700,29
Похідні фінансові інструменти	2 981,49	3 451,31	1 309,13	554,32	145,20	397,19
Інші інвестиції	66 119,45	79 578,41	125 342	141 633	134 348	133 830
Сальдо	47 599,87	16 855,40	65 079,63	114 801	121 035	121 650

Джерело: складено автором за матеріалами [22]

З таблиці 9 також витікає, що за період 2016-2021 років пасиви міжнародних інвестицій Аргентини збільшилися з 244,152 млрд. дол. США у 2016 році до 295,85 млрд. дол. США у 2021 році. Щодо складових пасивів, то пасиви прямих іноземних інвестицій Аргентини збільшилися з 74,86 млрд. дол. США у 2016 році до 98,92 млрд. дол. США у 2021 році. Пасиви портфельних інвестицій Аргентини зменшилися з 100,18 млрд. дол. США у 2016 році до 62,70 млрд. дол. США у 2021 році. Пасиви похідних фінансових інструментів (крім резервів) і опціонів на акції співробітників Аргентини зменшилися з 2,98 млрд. дол. США у 2016 році до 0,39 млрд. дол.

США у 2021 році. Пасиви інших інвестицій Аргентини збільшилися з 66,11 млрд. дол. США у 2016 році до 133,83 млрд. дол. США у 2021 році.

Щодо чистої міжнародної інвестиційної позиції Аргентини (сальдо таблиці 9), то протягом періоду 2016-2021 років вона є позитивною: з 47,59 млрд. дол. США у 2016 році вона зростає до 121,65 млрд. дол. США у 2021 році. Перевищення активів над пасивами свідчить про те, що Аргентина більше вкладає інвестицій в інші країни, ніж вони в її економіку.

Динаміка міжнародної інвестиційної позиції Бразилії за 2016-2021 роки проаналізована у таблиці 10.

Таблиця 10. Міжнародна інвестиційна позиція Бразилії за 2016-2021 роки, млн. дол. США

Роки	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Активи	829 665	877 853	875 523	893 166	920 263	961 577
Прямі іноземні інвестиції	342 975	387 699	382 414	416 553	447 990	464 793
Портфельні інвестиції	31 596,80	40 175,40	40 889,22	47 252,80	42 766,80	52 300,91
Похідні фінансові інструменти	730,18	1 218,89	2 395,10	1 720,67	1 381,65	1 560,42
Інші інвестиції	89 348,56	74 792,55	75 110,59	70 755,31	72 504,79	80 718,62
Резервні активи	365 014	373 966	374 714	356 884	355 619	362 203
Пасиви	1 396 299	1 523 085	1 470 876	1 678 861	1 474 503	1 440 458
Прямі іноземні інвестиції	703 328	767 757	737 894	873 978	767 442	761 384
Портфельні інвестиції	463 560	536 179	495 869	570 104	488 822	436 028
Похідні фінансові інструменти	250,06	250,06	250,06	250,06	250,06	250,06
Інші інвестиції	229 160	218 898	236 863	234 527	217 988	242 794
Сальдо	-566 634	-645 232	-595 353	-785 695	-554 240	-478 881

Джерело: складено автором за матеріалами [22]

Як свідчить таблиця 10, за період 2016-2021 років активи міжнародних інвестицій Бразилії збільшилися з 829,66 млрд. дол. США у 2016 році до 961,57 млрд. дол. США у 2021 році. Щодо складових активів, то активи прямих іноземних

інвестицій Бразилії збільшилися з 342,97 млрд. дол. США у 2016 році до 464,79 млрд. дол. США у 2021 році. Активи портфельних інвестицій Бразилії збільшилися з 31,59 млрд. дол. США у 2016 році до 52,30 млрд. дол. США у 2021 році.

Активи похідних фінансових інструментів (крім резервів) і опціонів на акції співробітників Бразилії збільшилися з 0,73 млрд. дол. США у 2016 році до 1,56 млрд. дол. США у 2021 році. Активи інших інвестицій Бразилії зменшилися з 89,34 млрд. дол. США у 2016 році до 80,71 млрд. дол. США у 2021 році. Резервні активи Бразилії збільшилися з 365,01 млрд. дол. США у 2016 році до 362,20 млрд. дол. США у 2021 році. За період 2016-2021 років пасиви міжнародних інвестицій Бразилії збільшилися з 1,39 трлн. дол. США у 2016 році до 1,44 трлн. дол. США у 2021 році. Щодо складових пасивів, то пасиви прямих іноземних інвестицій Бразилії збільшилися з 703,32 млрд. дол. США у 2016 році до 761,38 млрд. дол. США у 2021 році.

З таблиці 10 також витікає, що пасиви портфельних інвестицій Бразилії зменшилися з 463,56 млрд. дол. США у 2016 році до 436,02 млрд. дол. США у 2021 році. Пасиви похідних фінансових інструментів (крім резервів) і опціонів на акції співробітників Бразилії не змінилися з 2016 року по 2021 рік. Пасиви інших інвестицій Бразилії збільшилися з 229,16 млрд. дол. США у 2016 році до 242,79 млрд. дол. США у 2021 році.

Щодо чистої міжнародної інвестиційної позиції Бразилії (сальдо таблиці 10), то протягом періоду 2016-2021 років вона є негативною: з -566,63 млрд. дол. США у 2016 році вона зменшується до -478,88 млрд. дол. США у 2021 році. Перевищення пасивів над активами свідчить про те, що Бразилія менше вкладає інвестицій в інші країни, ніж вони в її економіку. Крім того, Бразилія займає 3 місце серед країн з від'ємною чистою МПІ [22].

Валовий зовнішній борг країни в будь-який момент часу являє собою непогашену суму всіх фактичних поточних, а не умовних зобов'язань, які вимагають виплати основної суми боргу та/або відсотків боржником в певний момент в майбутньому і які являють собою борги нерезидентам резидентами економіки [23].

Зосередження уваги на такому показнику, як зовнішній борг країни, дає змогу отримати уявлення та оцінити ступінь ризику ліквідності або платоспроможності, якому може піддатися та чи інша країна.

Динаміка зовнішнього боргу Аргентини та Бразилії за 2016-2021 роки проаналізована у таблиці 11.

Таблиця 11. Зовнішній борг Аргентини та Бразилії за 2016-2021 роки, % від ВВП

Рік	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Зовнішній борг Аргентини	32,7	36,6	51,2	61,6	70,7	55,9
Зовнішній борг Бразилії	30,5	26,4	29,2	30,6	38,3	35,3

Джерело: складено автором за матеріалами [24, 25]

Як свідчить таблиця 11, зовнішній борг Аргентини з 32,74% від ВВП у 2016 році зростає до 70,74% у 2020 році, але надалі зменшується до 55,90% від ВВП у 2021 році. Для Аргентини стрімке збільшення державного боргу може бути обумовлено значною девальвацією песо, оскільки більша частина боргів Аргентини припадає на іноземну валюту. Зовнішній борг Бразилії з 30,48% від ВВП у 2016 році зменшується до 26,43% у 2017 році, далі зростає до 38,32% від ВВП у 2020 році, але надалі зменшується до 55,9% від ВВП у 2021 році. Зовнішній борг Бразилії не є настільки вразливим для державного сектора, як у випадку Аргентини, оскільки лише 3,6% боргу номіновано в іноземній валюті та 12,7% внутрішніх державних боргових цінних паперів належить нерезидентам [26]. Після визначення міжнародної інвестиційної позиції та аналізу зовнішнього боргу Аргентини та Бразилії можна зробити висновок, що протягом усього розглянутого періоду 2016-2021 років чиста міжнародна інвестиційна Аргентини є позитивною, а Бразилії – негативною. Зовнішній борг обох країн за цей період збільшився.

Для того, щоб дослідити, чи є у Бразилії проблема подвійного дефіциту, була побудована векторна авторегресія. Першим кроком у дослідженні взаємозв'язку між дефіцитом

бюджету і поточним рахунком Бразилії є побудова графіків двох показників: поточного рахунку у відсотках до ВВП та бюджетного дефіциту у відсотках до ВВП Бразилії.

Динаміка даних показників протягом розглянутого періоду з 1996 року по 2021 рік не завжди збігається. У період з 1996 року по 1998 рік показники знижуються одночасно, але надалі показник поточного рахунку до ВВП стрімко та значно зростає до свого піку у 2004 році, в той час як другий показник – дефіцит бюджету у ВВП – залишається нестабільним та починає навпаки знижуватися. З 2004 року по 2014 рік спостерігається доволі різке, а потім поступове зниження відношення поточного рахунку до ВВП, у той час, як у цей період дефіцит бюджету до ВВП волатильний: він змінюється досить часто та хвилюєподібно.

Далі спостерігається чітка протилежна тенденція двох показників: після 2014 року поточний рахунок впевнено зростає до 2017 року, а потім йде на спад та зростає з 2019 року. У той час, як дефіцит бюджету дуже різко падає з 2013 року, а у 2015 році різко збільшується, та далі веде себе хвилюєподібно.

Обидва розглянуті показники в Бразилії протягом періоду з 1996 по 2021 рік в основному набувають від'ємного значення. Тільки в період з

2004 року по 2007 рік спостерігається позитивне значення відношення поточного рахунку до ВВП. Мінімальне значення відношення поточного рахунку до ВВП Бразилії протягом розглянутого періоду становить -4,24% у 1996 році, максимальне становить 1,75% у 2004 році. Мінімальне значення дефіциту бюджету до ВВП становить -13,40% у 2020 році, максимальне становить -1,53% у 2008 році.

Наступним кроком у дослідженні взаємозв'язку між дефіцитом бюджету і поточним рахунком Бразилії є аналіз таблиці кореляцій між поточним рахунком до ВВП і дефіцитом бюджету до ВВП. Залежність двох змінних становить 0,10 з 1. На цьому етапі можна зробити висновок, що для розглянутих показників протягом періоду з 1996 року по 2021 рік кореляція не присутня, тобто ряди не соспрямовані, пряма залежність між поточним рахунком і дефіцитом бюджету Бразилії, як і було зазначено під час розгляду відповідних графіків, відсутня.

Після перевірки кореляції наступним кроком буде побудова векторної авторегресії з використанням 5 лагів. Після аналізу результатів, можна оцінити такі основні показники: $R^2 = 67,86\%$ та $83,40\%$, F статистики = 2,11 та 5,02, що є нижче та вище відповідно нормативного показника (4,32) при нинішній кількості вимірювань.

Наступним кроком є перевірка оптимальної кількості лагів для отриманої векторної авторегресії. Проаналізувавши отримані результати, можна прийти до висновку, що найбільш оптимальним є один лаг, адже значення критеріїв NA, LR, FPE, SC і HQ в даному випадку є мінімальними.

Після побудови нової векторної авторегресії з одним лагом нові значення R^2 становлять 29,57% та 65,17%, що нижче за попередні значення, а F -статистики приймають вже значення 4,62 та 20,58, що вище нормативного показника (4,24) та більше, ніж попередні значення.

Наступним кроком був проведений тест Грейнджера. Згідно отриманих результатів можна зробити ключові висновки щодо взаємозалежності розглянутих показників.

Якщо розглядати дефіцит бюджету як залежну змінну, то можна вважати, що поточний рахунок не впливає на нього, адже $Prob. = 0,1709$, що більше за 0,1, тобто поточний рахунок не впливає на дефіцит бюджету з ймовірністю 17,09%. Що стосується поточного рахунку, взятого в якості залежної змінної, то з ймовірністю 54,13% дефіцит бюджету не впливає на поточний рахунок, відповідно даний зв'язок не є значущим.

Отже, виходячи з всього вищесказаного можна зробити висновок, що гіпотеза про зв'язок між дефіцитом бюджету і поточним рахунком Бразилії з 1996 року по 2021 рік не підтверджується. Згідно результатам дослідження в країні не існує проблеми подвійного дефіциту, дефіцит бюджету та поточного рахунку не є причинами дефіциту один одного.

Висновки

Провівши порівняльний аналіз макроекономічних показників Аргентини та Бразилії, можна зробити висновок, що ці країни дуже схожі за динамікою показників у період 2016-2021 років, у часи кризи COVID-19 макроекономічні показники погіршуються, але надалі спостерігається їхнє покращення. ВВП Аргентини за обсягом менше, ніж Бразилії. Індекс інфляції Аргентини вище, ніж Бразилії. Обмінний курс Аргентини вище та зростає стрімкіше, ніж Бразилії. Процентна ставка Аргентини вище, ніж Бразилії. Рівень безробіття Аргентини нижче, ніж Бразилії. Як для Аргентини, так і для Бразилії зберігається тенденція зростаючого значного державного боргу та стабільний дефіцит бюджету, що характерно для країн регіону та загалом для країн, що розвиваються. Дослідивши структуру та динаміку платіжного балансу Аргентини та Бразилії, можна зробити наступні висновки. Ці країни трохи відрізняються за динамікою показників платіжного балансу у період 2016-2021 років. Сальдо торгівлі товарами Аргентини є волатильним, а Бразилії – стабільно позитивним. Сальдо торгівлі послугами обох країн є стабільно від'ємним. Баланс первинних доходів обох країн протягом усього розглянутого періоду залишається стабільно від'ємним, що означає, що іноземні інвестори вивозять значні доходи від вкладених інвестицій в економіку цих країн. Баланс вторинних доходів обох країн протягом усього розглянутого періоду є стабільно позитивним (окрім 2018 року для Бразилії), що означає, що резиденти обох країн заробляють в інших країнах більше, ніж нерезиденти, які працюють в цих країнах, а також велику кількість переказів резидентами до цих країн. Сальдо поточного рахунку Аргентини протягом 2016-2019 років та Бразилії протягом 2016-2021 років було від'ємним, однак сальдо поточного рахунку Аргентини протягом 2020-2021 років є позитивним. Баланс прямих іноземних інвестицій обох країн залишається стабільно від'ємним, що означає, що ці країни вкладають ПІІ в інші економіки менше, ніж зарубіжні країни інвестують в них. Баланс портфельних інвестицій та інших інвестицій обох країн є волатильним. Проаналізувавши міжнародну інвестиційну позицію та зовнішній борг Аргентини та Бразилії, можна зробити висновок, що протягом усього розглянутого періоду 2016-2021 років чиста міжнародна інвестиційна Аргентини є позитивною, а Бразилії – від'ємною. Перевищення активів над пасивами Аргентини свідчить про те, що ця країна більше вкладає інвестицій в інші країни, ніж вони в її економіку. Серед цих інвестицій є також інвестиції у готівковий долар в Аргентині. Перевищення пасивів Бразилії над активами свідчить про те, що ця країна менше вкладає інвестицій в інші країни, ніж вони в її економіку. Крім того, Бразилія займає третє місце у світі серед країн з від'ємною чистою МПІ. Зовнішній борг обох країн за останні роки зріс, що

у майбутньому може призвести до девальвації національних грошових одиниць Аргентини та Бразилії. Для того, щоб дослідити, чи є у Бразилії проблема подвійного дефіциту, була побудована векторна авторегресія. Результати моделювання показали, що гіпотеза про зв'язок між дефіцитом

бюджету і поточним рахунком Бразилії з 1996 року по 2021 рік не підтверджується. Згідно результатів дослідження, в Бразилії не існує проблеми подвійного дефіциту, дефіцит бюджету та поточного рахунку не є причинами дефіциту один одного.

Abstract

Introduction. The relevance of the study lies in the detailed analysis of the features of the transformation of the foreign economic positions of the countries of South America in modern conditions using the example of Argentina and Brazil. The economies of Argentina and Brazil are the two largest among Latin American countries. The share of production concentrated in these countries is greater than in all other countries of the region together, which determines the economic influence of Argentina and Brazil on the development of the countries of the region. At the same time, Argentina provides investment and trade opportunities, particularly in agriculture, energy, health care, infrastructure, information technology and mining. However, economic uncertainty, interventionist policies, high inflation and persistent economic instability prevent Argentina from maximizing its potential. High transportation and labor costs, low domestic productivity, and continued political uncertainty discourage investment in Brazil. In addition, Brazil's challenges include: inefficient existing infrastructure, relatively rigid labor laws, and complex tax, customs, and regulatory requirements. It should be noted that Argentina and Brazil are not members of NATO and, although they generally support the territorial integrity of Ukraine, they did not strongly condemn Russia's full-scale war against Ukraine, which began on February 24, 2022. At the same time, Argentina and Brazil continue to buy products from Russia without imposing any sanctions against the aggressor country.

Purpose and tasks. The main goal of this article is to analyze the peculiarities of the formation of the foreign economic positions of South American countries using the example of Argentina and Brazil. Achieving the set goal involves the sequential solution of the following tasks: conducting an analysis of the theoretical foundations of the transformation of the foreign economic positions of Argentina and Brazil; identification of the current dynamics of macroeconomic indicators of Argentina and Brazil; study of the structure and features of the formation of the payment balances of Argentina and Brazil; analysis of the structure of international investment positions and the dynamics of foreign debts of Argentina and Brazil.

Methods. In order to investigate whether Brazil has a double deficit problem, a vector autoregression was constructed. The first step in examining the relationship between the budget deficit and Brazil's current account is to plot two indicators: the current account as a percentage of GDP and the budget deficit as a percentage of Brazil's GDP. The dynamics of these indicators during the considered period from 1996 to 2021 do not always coincide. In the period from 1996 to 1998, the indicators decrease at the same time, but thereafter the current account to GDP ratio rapidly and significantly increases to its peak in 2004, while the second indicator - the budget deficit in GDP - remains unstable and begins to decline on the contrary. From 2004 to 2014, there is a rather sharp and then a gradual decrease in the ratio of the current account to GDP, while during this period the budget deficit to GDP is volatile: it changes quite often and wave-like. Next, there is a clear opposite trend of the two indicators: after 2014, the current account steadily increases until 2017, and then declines and increases from 2019. While the budget deficit has been falling very sharply since 2013, and is increasing sharply in 2015, it continues to behave like a wave. Both considered indicators in Brazil during the period from 1996 to 2021 mainly acquire a negative value. Only in the period from 2004 to 2007 was there a positive value of the ratio of the current account to GDP. The minimum value of the ratio of the current account to the GDP of Brazil during the considered period is -4.24% in 1996, the maximum is 1.75% in 2004. The minimum value of the budget deficit to GDP is -13.40% in 2020, the maximum is -1.53% in 2008. The next step in the study of the relationship between the budget deficit and the current account of Brazil is to analyze the correlation table between the current account to GDP and the budget deficit to GDP. The dependence of the two variables is 0.10 out of 1. At this stage, we can conclude that for the considered indicators during the period from 1996 to 2021, there is no correlation, that is, the series are not directed, a direct relationship between the current account and the budget deficit of Brazil, as well as was indicated during the review of the relevant schedules, absent. After testing the correlation, the next step is to construct a vector autoregression using 5 lags. After analyzing the results, the following main indicators can be estimated: $R^2 = 67.86\%$ and 83.40% , F statistics = 2.11 and 5.02, which is lower and higher, respectively, than the normative indicator (4.32) with the current number of measurements. The next step is to check the optimal number of lags for the resulting vector autoregression. After analyzing the obtained results, we can come to the conclusion that one lag is the most optimal, because the values of the criteria NA, LR, FPE, SC and HQ in this case are minimal. After constructing a new vector autoregression with one lag, the new R^2 values are 29.57% and 65.17%, which are lower than the previous values, and the F-statistics already take the values of 4.62 and 20.58, which are higher than the normative indicator (4, 24) and more than the previous values. The next step was the Granger test. According to the obtained results, key conclusions can be drawn regarding the interdependence of the considered indicators. If we consider the budget deficit as a dependent variable, then we can assume that the current account does not affect

it, because $\text{Prob.} = 0.1709$, which is more than 0.1, that is, the current account does not affect the budget deficit with a probability of 17.09%. As for the current account taken as a dependent variable, with a probability of 54.13%, the budget deficit does not affect the current account, so this relationship is not significant.

Results. The country's international investment position (IIP) is a statistical report that shows the value of the financial assets of the economy's residents, which are claims on non-residents or gold bars held as reserve assets, as well as the liabilities of the economy's residents to non-residents. The difference between assets and liabilities is the country's net international investment position and represents the country's net claim or net liability to the rest of the world. The dynamics of Argentina's international investment position for 2016-2021 shows that during the period 2016-2021 Argentina's international investment assets increased from 291.75 billion dollars. USA in 2016 to 417.50 billion dollars. USA in 2021. As for the component assets, Argentina's foreign direct investment assets increased from USD 39.73 billion. USA in 2016 to 42.45 billion dollars. USA in 2021. Argentina's portfolio investment assets increased from \$44.03 billion. USA in 2016 to 42.45 billion dollars. USA in 2021. Assets of derivative financial instruments (excluding reserves) and stock options of Argentine employees increased from USD 0.00 million. USA in 2016 to 0.01 million dollars. USA in 2021. Argentina's other investment assets increased from \$168.67 billion. USA in 2016 to 254.93 billion dollars. USA in 2021. Argentina's reserve assets increased from USD 39.30 billion. USA in 2016 to 39.66 billion dollars. USA in 2021. During the 2016-2021 period, Argentina's international investment liabilities increased from \$244.152 billion. USA in 2016 to 295.85 billion dollars. USA in 2021. As for the component liabilities, Argentina's foreign direct investment liabilities increased from \$74.86 billion. USA in 2016 to 98.92 billion dollars. USA in 2021. Argentina's portfolio investment liabilities decreased from \$100.18 billion. USA in 2016 to 62.70 billion dollars. USA in 2021. Liabilities of derivative financial instruments (excluding reserves) and stock options of Argentine employees decreased from \$2.98 billion. USA in 2016 to 0.39 billion dollars. USA in 2021. Argentina's other investment liabilities increased from USD 66.11 billion. USA in 2016 to 133.83 billion dollars. USA in 2021. As for the net international investment position of Argentina, it is positive during the period 2016-2021: from 47.59 billion dollars. in the USA in 2016, it grows to 121.65 billion dollars. USA in 2021. The excess of assets over liabilities indicates that Argentina invests more in other countries than they invest in its own economy. During the 2016-2021 period, Argentina's international investment liabilities increased from \$244.152 billion. USA in 2016 to 295.85 billion dollars. USA in 2021. As for the component liabilities, Argentina's foreign direct investment liabilities increased from \$74.86 billion. USA in 2016 to 98.92 billion dollars. USA in 2021. Argentina's portfolio investment liabilities decreased from \$100.18 billion. USA in 2016 to 62.70 billion dollars. USA in 2021. Liabilities of derivative financial instruments (excluding reserves) and stock options of Argentine employees decreased from \$2.98 billion. USA in 2016 to 0.39 billion dollars. USA in 2021. Argentina's other investment liabilities increased from USD 66.11 billion. USA in 2016 to 133.83 billion dollars. USA in 2021. As for the net international investment position of Argentina, it is positive during the period 2016-2021: from 47.59 billion dollars. in the USA in 2016, it grows to 121.65 billion dollars. USA in 2021. The excess of assets over liabilities indicates that Argentina invests more in other countries than they invest in its own economy. The dynamics of Brazil's international investment position for 2016-2021 shows that during the period 2016-2021, Brazil's international investment assets increased from \$829.66 billion. USA in 2016 to 961.57 billion dollars. USA in 2021. As for the component assets, Brazil's foreign direct investment assets increased from \$342.97 billion. USA in 2016 to 464.79 billion dollars. USA in 2021. Brazil's portfolio investment assets increased from \$31.59 billion. USA in 2016 to 52.30 billion dollars. USA in 2021. Assets of derivative financial instruments (excluding reserves) and stock options of Brazilian employees increased from \$0.73 billion. USA in 2016 to 1.56 billion dollars. USA in 2021. Brazil's other investment assets decreased from \$89.34 billion. USA in 2016 to 80.71 billion dollars. USA in 2021. Reserve assets of Brazil increased from 365.01 billion dollars. USA in 2016 to 362.20 billion dollars. USA in 2021. During the period 2016-2021, Brazil's international investment liabilities increased from 1.39 trillion. dollars USA in 2016 to 1.44 trillion. dollars USA in 2021. Regarding the component liabilities, Brazil's direct foreign investment liabilities increased from USD 703.32 billion. USA in 2016 to 761.38 billion dollars. USA in 2021. Brazil's portfolio investment liabilities decreased from \$463.56 billion. USA in 2016 to 436.02 billion dollars. USA in 2021. Derivative liabilities (excluding reserves) and stock option liabilities of Brazilian employees were unchanged from 2016 to 2021. The liabilities of other investments of Brazil increased from 229.16 billion dollars. USA in 2016 to 242.79 billion dollars. USA in 2021. Regarding the net international investment position of Brazil, it is negative during the period 2016-2021: from -566.63 billion dollars. in the USA in 2016, it decreased to -478.88 billion dollars. USA in 2021. The excess of liabilities over assets indicates that Brazil invests less in other countries than they invest in its own economy. In addition, Brazil ranks 3rd among countries with a negative net IIP.

Conclusion. After conducting a comparative analysis of the macroeconomic indicators of Argentina and Brazil, it can be concluded that these countries are very similar in terms of the dynamics of indicators in the period 2016-2021, in times of the COVID-19 crisis, macroeconomic indicators worsen, but in the future, their improvement is observed. Argentina's GDP by volume is smaller than Brazil's. Argentina's inflation index is higher than Brazil's. Argentina's exchange rate is higher and growing faster than Brazil's. Argentina's interest rate is higher than Brazil's. Argentina's unemployment rate is lower than Brazil's. For both Argentina and Brazil, the trend of growing significant public debt and stable budget deficits remains, which is characteristic of the countries of the region and developing countries in general. Having studied the structure and dynamics of the

balance of payments of Argentina and Brazil, the following conclusions can be drawn. These countries differ slightly in the dynamics of balance of payments indicators in the period 2016-2021. Argentina's merchandise trade balance is volatile, while Brazil's is consistently positive. The balance of trade in services of both countries is consistently negative. The balance of primary incomes of both countries throughout the considered period remains consistently negative, which means that foreign investors export significant income from investments in the economy of these countries. The balance of secondary incomes of both countries throughout the considered period is consistently positive (except for 2018 for Brazil), which means that residents of both countries earn more in other countries than non-residents working in these countries, as well as a large number of transfers by residents to these countries. Argentina's current account balance during 2016-2019 and Brazil's during 2016-2021 were negative, but Argentina's current account balance during 2020-2021 is positive. The foreign direct investment balance of both countries remains consistently negative, which means that these countries invest less FDI in other economies than foreign countries invest in them. The balance of portfolio investments and other investments of both countries is volatile. Having analyzed the international investment position and foreign debt of Argentina and Brazil, it can be concluded that during the entire considered period of 2016-2021, Argentina's net international investment is positive, and Brazil's is negative. The excess of assets over liabilities in Argentina indicates that this country invests more in other countries than they invest in its own economy. Among these investments is also a cash dollar investment in Argentina. The excess of Brazil's liabilities over assets indicates that the country is investing less in other countries than they are investing in its own economy. In addition, Brazil ranks third in the world among countries with a negative net MIP. The external debt of both countries has increased in recent years, which may lead to the devaluation of the national currencies of Argentina and Brazil in the future. In order to investigate whether Brazil has a double deficit problem, a vector autoregression was constructed. The simulation results showed that the hypothesis of a relationship between the budget deficit and Brazil's current account from 1996 to 2021 is not confirmed. According to the results of the study, there is no double deficit problem in Brazil, the budget and current account deficits are not the causes of each other's deficit.

Список літератури:

1. Vartanian P.R. et al. International Investment Position and Exchange Rate in Brazil: An Application of the GrubelandLloyd Index. [Електронний ресурс] // *Empirical Economics Review* 9(4). – 2020. – Режим доступу: bit.ly/3NwSrQs.
2. Yongding Y. The reemergence of the issue of US 'external sustainability' and what should be China's responses // *China Economic Journal*. – 2022. – Т. 15. – №. 3. – С. 263-276. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17538963.2022.2117167?scroll=top&needAccess=true>.
3. Van Aaken A., Kurtz J. Beyond rational choice: international trade law and the behavioral political economy of protectionism // *Journal of international economic law*. – 2019. – Т. 22. – №. 4. – С. 601-628. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://academic.oup.com/jiel/article-abstract/22/4/601/5695631>.
4. Azmeh S., Foster C., Echavarrri J. The international trade regime and the quest for free digital trade // *International Studies Review*. – 2020. – Т. 22. – №. 3. – С. 671-692. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://academic.oup.com/isr/article/22/3/671/5564378>.
5. Zhang D. et al. Economic policy uncertainty in the US and China and their impact on the global markets // *Economic Modelling*. – 2019. – Т. 79. – С. 47-56. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0264999318303936>.
6. Historical gross domestic product [Електронний ресурс] // World Bank data. – Режим доступу: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD>.
7. Historical consumer price index [Електронний ресурс] // World Bank data. – Режим доступу: <https://data.worldbank.org/indicator/FP.CPI.TOTL.ZG>.
8. Historical Exchange Rates [Електронний ресурс] // World Bank data. – Режим доступу: <https://data.worldbank.org/indicator/PA.NUS.FCRF>.
9. Argentina Government Debt to GDP [Електронний ресурс] // Trading economy. – Режим доступу: <https://tradingeconomics.com/argentina/government-debt-to-gdp>.
10. Brazil Government Debt to GDP [Електронний ресурс] // Trading economy. – Режим доступу: <https://tradingeconomics.com/brazil/government-debt-to-gdp>.
11. Argentina, Trade Balance. International Monetary Fund. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>.
12. Brazil, Trade Balance. International Monetary Fund. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>.
13. Latest trends in trade. Argentina [Електронний ресурс] // The Observatory of Economic Complexity. – Режим доступу: <https://oec.world/en/profile/country/arg>.

14. Latest trends in trade. Brazil [Електронний ресурс] // The Observatory of Economic Complexity.– Режим доступу: <https://oec.world/en/profile/country/bra>.
15. Argentina, Balance of Service. International Monetary Fund. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>.
16. Brazil, Balance of Service. International Monetary Fund. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>.
17. Argentina, Primary Income Balance. International Monetary Fund. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>.
18. Brazil, Primary Income Balance. International Monetary Fund. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>.
19. Argentina, Current Account. International Monetary Fund. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>.
20. Brazil, Current Account. International Monetary Fund. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>.
21. Argentina Budget balance [Електронний ресурс] // Trading economy. – Режим доступу: <https://tradingeconomics.com/argentina/government-budget>.
22. International Investment Position Statistics [Електронний ресурс] // IMF. – Режим доступу: <https://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163>.
23. Special Data Dissemination Standard [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/ED_metadata_en.pdf.
24. Argentina External Debt: % of GDP [Електронний ресурс] // CEIC DATA. – Режим доступу: <https://www.ceicdata.com/en/indicator/argentina/external-debt--of-nominal-gdp>.
25. Brazil External Debt: % of GDP [Електронний ресурс] // CEIC DATA. – Режим доступу: <https://www.ceicdata.com/en/indicator/brazil/external-debt--of-nominal-gdp>.
26. Balance of Payments Statistics [Електронний ресурс] // IMF. Режим доступу: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52>.

References:

1. Vartanian, P.R. et al. (2020). International Investment Position and Exchange Rate in Brazil: An Application of the GrubelandLloyd Index. *Empirical Economics Review* 9(4). Retrieved from: bit.ly/3NwSrQs [in English].
2. Yongding, Y. (2022). The reemergence of the issue of US ‘external sustainability’ and what should be China’s responses. *China Economic Journal*. Vol. 15, №. 3. pp. 263-276. Retrieved from: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17538963.2022.2117167?scroll=top&needAccess=true> [in English].
3. Van Aaken, A., & Kurtz, J. (2019). Beyond rational choice: international trade law and the behavioral political economy of protectionism. *Journal of international economic law*. Vol. 22, №. 4, pp. 601-628. Retrieved from: <https://academic.oup.com/jiel/article-abstract/22/4/601/5695631> [in English].
4. Azmeh, S., Foster, C., & Echavarri, J. (2020). The international trade regime and the quest for free digital trade. *International Studies Review*. Vol. 22, №. 3. pp. 671-692. Retrieved from: <https://academic.oup.com/isr/article/22/3/671/5564378> [in English].
5. Zhang, D. et al. (2019). Economic policy uncertainty in the US and China and their impact on the global markets. *Economic Modelling*. Vol. 79, pp. 47-56. Retrieved from: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0264999318303936> [in English].
6. Historical gross domestic product. World Bank data. Retrieved from: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD> [in English].
7. Historical consumer price index. World Bank data. Retrieved from: <https://data.worldbank.org/indicator/FP.CPI.TOTL.ZG> [in English].
8. Historical Exchange Rates. World Bank data. Retrieved from: <https://data.worldbank.org/indicator/PA.NUS.FCRF> [in English].
9. Argentina Government Debt to GDP. Trading economy. Retrieved from: <https://tradingeconomics.com/argentina/government-debt-to-gdp> [in English].
10. Brazil Government Debt to GDP. Trading economy. Retrieved from: <https://tradingeconomics.com/brazil/government-debt-to-gdp> [in English].
11. Argentina, Trade Balance. International Monetary Fund. Retrieved from: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163> [in English].

12. Brazil, Trade Balance. International Monetary Fund. Retrieved from: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163> [in English].
13. Latest trends in trade. Argentina. The Observatory of Economic Complexity. Retrieved from: <https://oec.world/en/profile/country/arg> [in English].
14. Latest trends in trade. Brazil. The Observatory of Economic Complexity. Retrieved from: <https://oec.world/en/profile/country/bra> [in English].
15. Argentina, Balance of Service. International Monetary Fund. Retrieved from: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163> [in English].
16. Brazil, Balance of Service. International Monetary Fund. Retrieved from: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163> [in English].
17. Argentina, Primary Income Balance. International Monetary Fund. Retrieved from: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163> [in English].
18. Brazil, Primary Income Balance. International Monetary Fund. Retrieved from: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163> [in English].
19. Argentina, Current Account. International Monetary Fund. Retrieved from: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163> [in English].
20. Brazil, Current Account. International Monetary Fund. Retrieved from: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163> [in English].
21. Argentina Budget balance. Trading economy. Retrieved from: <https://tradingeconomics.com/argentina/government-budget> [in English].
22. International Investment Position Statistics. IMF. Retrieved from: <https://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52&sId=1542635306163> [in English].
23. Special Data Dissemination Standard. Retrieved from: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/ED_metadata_en.pdf [in English].
24. Argentina External Debt: % of GDP. CEIC DATA. Retrieved from: <https://www.ceicdata.com/en/indicator/argentina/external-debt--of-nominal-gdp> [in English].
25. Brazil External Debt: % of GDP. CEIC DATA. Retrieved from: <https://www.ceicdata.com/en/indicator/brazil/external-debt--of-nominal-gdp> [in English].
26. Balance of Payments Statistics. IMF. Retrieved from: <http://data.imf.org/?sk=7A51304B-6426-40C0-83DD-CA473CA1FD52> [in English].

Посилання на статтю:

Денисюк О.В. Порівняльний аналіз зовнішньо-економічних позицій Аргентини та Бразилії / О.В. Денисюк // *Економіка: реалії часу. Науковий журнал.* – 2022. – № 6 (64). – С. 72-85. – Режим доступу до журн.: <https://economics.net.ua/files/archive/2022/No6/72.pdf>.
DOI: 10.15276/ETR.06.2022.9. DOI: 10.5281/zenodo.8049065.

Reference a Journal Article:

Denysiuk O.V. Comparative Analysis of the Foreign Economic Positions of Argentina and Brazil / O.V. Denysiuk // *Economics: time realities. Scientific journal.* – 2022. – № 6 (64). – P. 72-85. – Retrieved from <https://economics.net.ua/files/archive/2022/No6/72.pdf>.
DOI: 10.15276/ETR.06.2022.9. DOI: 10.5281/zenodo.8049065.

